

Inleiding burgemeester Otters-Bruijnen
Gemeenteraad 22 februari 2024
Versie 20 februari 2024

Beste raadsleden,

Graag neem ik u in vertrouwen mee in de ontwikkelingen omtrent de opvang van asielzoekers in onze gemeente.

Ik begin met de gevolgen van de spreidingswet, die per 1 februari is ingevoerd. Bij het vaststellen van de aantallen mensen die we per gemeente volgens de wet moeten opvangen, gaat de wet onder andere uit van het aantal inwoners en van de mate van welvaart van de gemeenten.

In eerste aanleg heeft onze gemeente nu een opgave gekregen voor de opvang van 119 asielzoekers. Dat is meer dan het aantal van 65 tot 70 dat wij aanvankelijk verwachtten.

Alle commissarissen van de Koning hebben nu de opdracht van het ministerie gekregen om per provincie een plan van aanpak te maken voor de totale opvang per provincie.

In Brabant moeten alle gemeenten samen zo'n 8.000 extra plekken realiseren. Wij zijn in gesprek met de provincie en onze collega gemeenten en zoeken gezamenlijk naar mogelijkheden voor de humane opvang van vluchtelingen. Afhankelijk van de uitkomsten is het mogelijk dat aantallen per gemeente wijzigen.

Vooralsnog gaan wij uit van de gestelde 119 vluchtelingen die wij een plek moeten bieden in onze gemeenschap.

Het is evident dat wij als gemeente een bijdrage moeten leveren.

En dat willen wij ook.

Wij, en ook uw raad, hebben eerder met elkaar uitgesproken dat wij de morele verplichting voelen om mensen die huis en haard hebben moeten verlaten vanwege oorlog en andere verschrikkingen, een veilige plek te bieden.

En we tonen ons solidair met collega gemeenten die nu al kleinere en grotere groepen mensen opvangen.

We hebben het afgelopen jaar intensief gezocht naar mogelijkheden. Daarbij hebben wij zoveel mogelijk in ogenschouw genomen dat een opvanglocatie de geplande woningbouwontwikkelingen niet in de weg staat, passend is bij de schaalgrootte van onze gemeente en waarbij het dorpse karakter van onze gemeente gewaarborgd blijft. Dat is niet eenvoudig en het is niet uitgesloten dat we daaraan in de toekomst concessies moeten doen. Onze beschikbare ruimte zullen we de komende jaren met elkaar en met anderen gaan delen. Dat is nu eenmaal de realiteit.

Om zoveel mogelijk regie te kunnen houden op toekomstige bouwontwikkelingen in onze gemeente, kopen wij zoals u weet strategisch gronden aan.

Daarom hebben wij in december 2023 ingestemd met de aankoop van de voormalige locatie van de Boerenbond aan de Van den Elsenstraat 36.

De koop is inmiddels rond en de akte passeert op 29 februari aanstaande. Deze locatie hebben wij gekocht als strategische ontwikkellocatie, met de intentie om er eerst een tijdelijke opvanglocatie te realiseren.

Wij gingen op dat moment nog uit van een opvang van maximaal 70 mensen, het aantal dat gesteld was voor de komst van de spreidingswet.

We hebben na de mondelinge overeenkomst over de koop contact gelegd met het COA en gevraagd of deze locatie geschikt te maken is als opvanglocatie. Het COA heeft inmiddels een eerste fysieke schouw gedaan en de locatie in principe geschikt bevonden voor de opvang van minimaal 48 mensen.

Ook heeft de organisatie de intentie uitgesproken op deze plek een opvanglocatie te willen realiseren.

In de collegevergadering van 6 februari hebben wij daarom besloten om Van den Elsenstraat 36 aan te bieden aan het COA voor de opvang van 70 vluchtelingen.

Dat is onze ambitie.

Het COA is nu bezig met een business case.

Daarbij kijkt het COA of het mogelijk is om de plek zodanig in te richten, dat er meer dan 70 mensen opgevangen kunnen worden.

Wij hopen uiteraard dat dat lukt.

Zo niet, dan gaan we voor een lager aantal mensen.

Belangrijke voorwaarde is voor ons is wel dat de voorziening past bij de omgeving.

Een pand dat er netjes uitziet en dat we later kunnen ombouwen voor bijvoorbeeld reguliere huisvesting.

Het COA bekijkt ook of het mogelijk is een opvanglocatie op te zetten op basis van de Rode Kruisvariant.

Dat betekent in het kort dat COA de locatie realiseert en dat medewerkers van het Rode Kruis de uitvoering voor hun rekening nemen.

Deze constructie wordt in meer gemeenten toegepast bij kleinere opvangplekken.

Wij zijn nog in afwachting van de conclusies van het COA.

Niet wij, maar het COA beslist uiteindelijk of ze deze locatie wil inzetten voor de opvang van asielzoekers.

In het geval dat het COA ja zegt, moet het COA een formele aanvraag indienen bij het college.

Zodra wij meer horen van het COA, komen wij uiteraard bij uw raad terug.

U kunt erop vertrouwen dat wanneer het COA deze locatie wil inzetten, wij samen met het COA een zorgvuldig proces zullen ingaan, waarbij we uw raad, omwonenden, andere inwoners en organisaties informeren over en betrekken bij de realisatie van de opvang.

Het waarborgen van leefbaarheid en veiligheid voor onze inwoners en voor de nieuwkomers zijn daarbij prioritaire aandachtspunten.

De dag na de overdracht bij de notaris ga ik direct omwonenden persoonlijk informeren over ons besluit. Bewoners in de omgeving ontvangen dan een brief. Dezelfde dag versturen we ook een raadsinformatiebrief.

Wij beseffen, dat in het geval COA een opvang op deze locatie wil realiseren, wij als gemeente nog niet voldoen aan het gestelde quotum van 119.

Maar het is een begin.

En het versterkt onze uitgangspositie voor de gesprekken met de provincie en collega gemeenten,

Ook gezien het aantal Oekraïense vluchtelingen dat wij nu opvangen, dat boven het gestelde quotum ligt.

Daarbij benadruk ik nogmaals dat wij ook zonder dwang van de spreidingswet ons steentje willen bijdragen aan de opvang van mensen die nu helemaal geen thuis hebben en daarmee andere gemeenten willen ontlasten.

Wij vragen uw raad steun voor ons besluit.

Wethouder Jelle de Jong geeft nu uitleg over de ruimtelijke procedure die we willen volgen op het moment dat COA een aanvraag indient voor de realisatie van een opvanglocatie aan de Van de Elsenstraat.

Daarna beantwoorden we graag uw eventuele vragen.